



Swedish Geotechnical Society

Svenska Geotekniska Föreningen

SGF Nyhetsbrev 2:2018

Juli 2018

## SGF Nyhetsbrev 2:2018

### Innehåll

- Ordet är fritt
- Aktuellt från SGF
- Nytt från Branschen
- Högskola och universitet
- Internationellt
- Kommande aktiviteter

### Ordet är fritt

*Ett kvarts år har styrelsen nu suttit i skutan, ökat farten och tagit sikte på att sjösätta den nya organisationen, den börjar sakta och säkert ta sin form. Som nybliven ordförande kan jag reflektera över vilken stor förening vi är, vilka olika frågor vi hanterar och så många engagerade medlemmar vi har. Det är en resurs vi tillsammans måste vårda ömt, utveckla och klokt förvalta. Vilken spännande resa det ska bli. Speciellt fantastiskt är det att klättra upp i masten. Där får man inte bara chansen att se möjligheterna framför oss utan man har även utmaningen i att förutse ovälkomna överraskningar. Jag ska göra det bästa jag kan, av båda delarna, men vi får aldrig glömma att det är ett lagarbete. Ett isberg, vi väljer att kalla GDPR, tornade snabbt upp sig när skutan tagit fart. Obruten mark som närmade sig och föreningen behövde hastigt formera sig för att möta de krav som plötsligt ställdes på oss. Styrelsen har vidtagit de åtgärder som krävs men ett antal aktiviteter finns fortfarande framför oss för att vi ska kunna känna oss nöjda med hanteringen av våra medlemmars integritet. En liten fågel passerade skutan och viskade i mitt öra att vi hade en jubilar ombord. Som styrman fick jag äran att personligen framföra föreningens varmaste gratulationer till vår medlem Bengt Broms som fyllde 90 år en vacker dag i juni månad. Vi hade ett långt samtal och språkade om hans livsverk och jag kan fortfarande le åt upplevelsen av att få lyssna till så mycket erfarenhet och kunskap. Hur hinner man med så mycket under en yrkeskarriär?*

*Jag önskar er alla en fin sommar och vill framföra ett stort tack för er insats under årets första halvår. Jag hoppas ni tillsammans med nära och kära får en skön ledighet. Jag ska sätta mig på fjället, blicka ut över vidderna och andas in en frisk doft av naturens under. Det fyller mina energidepåer, vad fyller dina?*

*Victoria Svahn, Ordförande SGF*

### Aktuellt från SGF

#### **SGFs hantering av personuppgifter (GDPR)**

Den 25e maj trädde GDPR i kraft vilket innebär ett ökat skydd för dig och dina personuppgifter. För att tydligare beskriva hur vi hanterar dina personuppgifter har vi tagit fram en information om föreningens anpassning till den nya lagen. Har du frågor kring GDPR eller vill ta del av informationsbladet går det bra att höra av sig till [info@sgf.net](mailto:info@sgf.net).

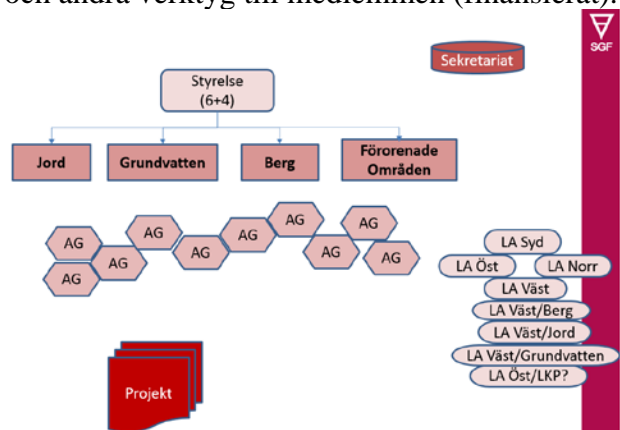
#### **Bedrägeri**

Föreningen utsattes i början av året för ett bedrägeri då medel överfördes via utlandsöverföring från ett av våra bankkonton. Bedrägeriet anmäldes och nyligen har polisen meddelat att man har för avsikt att starta en utredning i ärendet. Polisens beslut har avgjorts av att dessa brott på senare tid blivit allt vanligare och framförallt drabbat många ideella föreningar. Detta kan bekräftas av att föreningen återigen drabbades av ett försök till bedrägeri under juni månad, dock stannade händelsen vid just ett försök. Det föreligger nu fyra ärenden hos

polismyndigheten kopplade till föreningens namn; bedrägeri, försök till bedrägeri samt två fall av identitetskapning. Det finns ingen information från polismyndigheten om hur lång tid utredningen kommer att ta. Styrelsen återkommer så snart någon ny information finns i ärendet. För eventuella frågor, kontakta föreningens ordförande.

### SGFs nya arbetsordning

Det var en enad föreningsstämma som bekräftade beslutet att införa den föreslagna nya organisationen för SGF. Detta innebär att SGF nu på ett tydligt sätt välkomnar alla som på något sätt arbetar med jord, berg, grundvatten och förorenade områden. Grundprincipen är att vi har fyra *sektioner* som driver kunskapsförmedling och kunskapsuppbyggnad, *lokalavdelningar* (LA) med fokus på nätverk och är en lokal träffpunkt, *arbetsgrupper* (AG) som fokuserar på givet ämne eller fråga och *projekt* för att ta fram vägledning och andra verktyg till medlemmen (finansierat).



[Läs mer](#) om den nya arbetsordningen på hemsidan.

### Sektionen Jord

I sektionen jord är nytillsatta ordföranden, Johan Wagenius, i full gång med att sätta ihop en styrelse. De som tidigare kallades kommittéer kommer nu fortsättningsvis bli arbetsgrupper och tanken är att i första hand ta kontakt med arbetsgrupperna för att där kolla av intresset att ingå i en styrelse. Det sektionen gärna skulle vilja är att få en spridning i landet då de geologiska och geotekniska förhållandena är olika i olika delar av Sverige och således också frågeställningarna.

### Sektionen Grundvatten

Grundvattensektionen har satt samman sin styrelse och denna är beslutad av föreningens

styrelse. Målsättningen är att ha en jämn regional fördelning (nord, syd, öst väst) och representanter från alla olika delar av branschen (högskola, myndigheter, entreprenörer etc). I nuläget saknas dock en representant från syd. Hör av dig till sektionsordföranden Roland Barthel ([roland.barthel@gu.se](mailto:roland.barthel@gu.se)) om du är intresserad. Huvudfokus just nu är att informera om SGFs grundvattensektion och värva nya medlemmar till föreningen samt såväl inrätta som att bli en del av regionalavdelningar i hela landet.

### Sektionen Berg

Bergsektionen har sedan SGFs årsmöte haft två uppstarts- och planeringsmöten. Vid dessa möten har förutom ordföranden Lars-Olof Dahlström, lokalföreningarna SGF-öst och SGF- väst representerats av Fanny Hartvig och Stefan Sandberg, vilka också utgör styrelsen i bergsektionen. Vi är nu i en fas för att planera för nationella och lokala arbetsgrupper, ett område som kommer stå i fokus vid nästa styrelsemöte som är planerat till slutet av augusti.

SGF-medlemmar som är intresserade att engagera sig i bergsektionen eller någon av de lokala bergkommittéerna är välkomna att höra av sig.

### Sektionen Förorenade områden

Med nytt namn (sektionen Förorenade områden) och ny ordförande (Marie Arnér) fortsätter vi på Miljögeoteknikkommitténs inslagna väg! Sektionen har flera spännande projekt på gång. Bland annat arbetar vi med att skapa en Undersökningsportal, motsvarande den befintliga Åtgärdsportalen ([www.atgardsportalen.se](http://www.atgardsportalen.se)). SGF har också gått med som medlem i SIS tekniska kommitté för Karakterisering av avfall, mark och slam (SIS/TK535). I samband med det pågår en genomgång av relevanta standarder och dess samstämmighet med kraven vid certifiering, innehållet i våra certifieringskurser och en del branschlitteratur. I och med skärpta krav på certifierad provtagning i statligt finansierade projekt har en dialog inletts med analyslaboratorierna, bland annat för att kunna möta kraven på blank- och kontrollprover.

I den nya sektionen har vi skapat tre arbetsgrupper; Kurser Förorenade områden (kontakt Anneli Liljemark, Ulrika Larson), Certifiering miljögeoteknik (kontakt Patrik von Heijne) och Åtgärdsportalen (kontakt Peter Harms-Ringdahl). Vill du vara med att utveckla branschen förorenade områden? Tveka inte att

höra av dig till ordförande eller ansvariga för respektive arbetsgrupp!

### **Grundläggningsdagen 2019 – idéer?**

Grundläggningsdagen 2019 firar 40 år i branschen – *alla svenska geoteknikers årliga branschdag sedan 1978* – och kommer att äga rum torsdagen den 14 mars 2019 på Stockholmsmässan i Älvsjö. Årets fyra huvudteman är: *Tillbaka till framtiden, Ung i branschen 3.0, Tillbaka till samtiden* och *Vad hände*. Om du har idéer till föredrag eller vill vara med och hålla föredrag skickar du ditt förslag till oss senast 9:e september. Mer info på [hemsidan](#).

### **SGF väst – studiebesök**

I strålande majsol deltog ett 20-tal medlemmar när SGF väst anordnade studiebesök vid Marieholmstunneln i Göteborg. Besöket startade med fika och en kort presentation om projektet av Eric Bengtsson och Roger Oscarsson, Trafikverket. Därefter fortsatte besöket med en rundvandring inom arbetsplatsen på både den västra och östra sidan av Göta Älv. Besöket avrundades med en titt in i den blivande vägtunneln.



### **SGF väst Grundvatten - uppstartsmöte**

SGF väst Grundvatten hade uppstartsmöte i april i Göteborg. Omkring 45 personer mötes i COWIs lokaler. Otto Graffner inledde och Victoria Svahn, Roland Barthel och Stefan Sandberg tog sedan över och informerade om "SGF med ny struktur" med fokus på lokalavdelningar SGF-Väst jord, berg, och grundvatten. Höjdpunkten blev Ingelöv Erikssons (Oslos kommun) föreläsning om "Oslo kommunes projekt for økt kunnskap om undergrunnen". Det är ett projekt där samtlig information som finns om geologi, grundvatten, vatten och avlopp, tunnlar och annan infrastruktur sammanfattas för att skapa bättre underlag för planering av den framtida stadsutvecklingen. Evenemanget avslutades med mingel och diskussion & frågor kring SGF-Väst.

På mötet bestämdes att SGF Väst Grundvatten till en början med styrs av en styrgrupp av ca. 8 personer. Kontaktperson för SGF-Väst Grundvatten är Christian Butron, Trafikverket.

### **SGF väst Berg – Uppstartsmöte**

SGF väst Berg har nu haft sitt uppstartsmöte som lockade till sig 22 deltagare på Geovetarcentrum i Göteborg. Mötet började med att SGF Väst Berg och nya ordföranden för SGF, Victoria Svahn, hälsade alla välkomna, presenterade SGF och berättade om den omorganisation och utveckling som vi står inför. Kvällen fortsatte med ett föredrag om Säkra bergslanter – Kunskapsläget och fallstudier, av Johan Berglund på SGI, samt ett föredrag om Sprängning i stadsnära miljö – Carlanderska Göteborg, av Romina Lobos på Norconsult. Kvällen avslutades med ett öppet idéforum kring SGF väst berg och en mingelbuffé.

### **SGF öst – studiebesök Stabilisering av jord i labb och fält**

SGF öst ordnade tillsammans med LabMind ett välbesökt studiebesök torsdagen den 26/4. Ca 35 SGF:are deltog.

Syftet med studiebesöket var att försöka koppla ihop stabilisering av jord i labb med resultat i fält. Håkan Eriksson från GeoMind inledde med en genomgång av bindemedelskemi och hur olika typer av inblandningsmedel, även restprodukter så som Multicem, Terra Green, Spectra lämpar sig för olika jordar. Sölve Hov från LabMind delade därefter med sig av sina erfarenheter, talade om inblandning och provning i labb, om det huvudsakliga syftet med labbförsök och hur ett vanligt upplägg för jämförande provning kan se ut. Han avslutade med att berätta om kommande teknikutveckling inom området. Som avslutning kopplade Stefan Dahlin från Soil Mixing Group ihop det hela genom att berätta om praktiska erfarenheter från pelarinstallation med olika inblandningsmedel och hur det påverkar kostnader.

### **SGF väst – Midsommarföreläsning**

Midsommarföreläsningen 2018 genomfördes den 4 juni. Eftermiddagen påbörjades på Stadsbyggnadskontoret i Göteborg med kortare presentationer av Karin Odén, SGI, avseende Skredriskkarteringen för Sävåån och Andris Vilumson, FK/TK, avseende olika projekt utmed

Säveån. Sedan fortsatte de ca 45 st geoteknikerna bort till Lejontrappan för en solig Paddantur med lättare tilltugg. Båtturen medgav en närmare titt på de presenterade projekten, samt en chans att se både Hisingsbron och Marieholm från vattnet. Paddan åkte upp till gränsen till Partille, för att sedan vända tillbaka.



### SGF syd – årsmöte

SGF syd höll årsmöte 12/4 på S:t Gertrud i Malmö. Kvällen inleddes med ett föredrag om sandstränders anatomi av Hans Hanson, professor på LTH. En ledamot lämnade sin post till förfogande och två nya ledamöter valdes in i den lokala styrelsen som numera består av:

Anna Falk, Tyréns

Anna-Karin Jönsson, Tyréns

Therese Wallin, Ramböll

Elin Ekström, PEAB

Hannah Berg, WSP

Daniel Baltrock, PEAB

Efter årsmötets avslutande intogs en trevlig middag på närliggande restaurang.

### SGFs kurser 2018

Är du intresserad av att gå någon av [kurserna](#) så är det viktigt att du redan nu anmäler dig. Redan är en del av kurserna fulltecknade och det är först till kvarn som gäller.

Sektionen förorenade områden vill uppmärksamma på att Naturvårdsverket numera ställer krav på certifierad provtagare för provtagning av jord, grundvatten, sediment och ytvatten i alla statligt finansierade utredningar.

## Nytt från Branschen

### Workshop i geoteknisk modellering

I oktober kommer GEOSLOPE till Luleå för att hålla en två- och tredagarsworkshop i SLOPE/W,

SEEP/W och SIGMA/W. Det är ett samarbete mellan LTU och Geostudio. Workshopen kommer att sammanfalla med SGF nordts Höstträff. Registrering och information om workshopen hittas [här](#).

### The Nordic Ground Vibration Day 2018

Den 18 oktober anordnas den nordiska markvibrationsdagen i Trondheim. Det är en endagskonferens om ämnen som rör mätningar och modellering av markvibrationer i geotekniska sammanhang. NGV har tidigare arrangerats i Oslo 2012, Aalborg 2014 och Stockholm 2016. Registrering och information om konferensen hittas på den här [länken](#).

### YPK Symposium

Den 29 november planerar KTH tillsammans med TU Wien ett jubileumssymposium i yttäckande packningskontroll i Wien. [Läs mer om seminariet](#).

## Universitet och högskola

### Examensarbeten

Nedanstående examensarbeten har presenterats under juni månad:

#### [Chalmers:](#)

David Tenenbaum och Jonatan Isaksson, "The effect of soil-structure interaction on the behavior of onshore wind turbines with a gravity-based foundation", Erik Jonsson och Elin Tunander, "Alternative evaluation methods for on-shore wind turbines", Paula Melin Nyholm och Gila Edvardsson, "Soil displacement due to pile installation in soft clay", Robin Borgh, "Sensitivity analysis of numerical models for diaphragm walls with cross-walls in soft soils", Rami Asadi och Elham Bahig, "Heave caused by deep excavation - a case study of the Götatunnel project", Johannes Pettersson och Fredrik Edvardsson, "Geotechnical performance of a floating pile in soft soil", Ciling Zhou och David Nyström Persson, "Modelling long term stability and cyclic loading study on Onsøy clay" samt Anna de Bourgh och Emma Jägryd, "Soil displacements resulting from piling activities - With focus on displacements of the Götaälvsbron".

#### [LTH:](#)

Julia Knutsson, "Evaluating undrained shear strength of clay with DPSH-A", Oskar Markström, "Relationship between shear-wave velocity and consolidation parameters of peat"

samt Sofia Hasselberg, "*Laboratory testing and effect of sample quality related to unloading modulus of soft clay*". [Länk till examensarbetena som publicerats på LTH.](#)

### Nya artiklar

Det finns som vanligt ett rikt utbud av artiklar från våra högskolor och du hittar de senaste på respektive högskolas hemsida.

### Utnämningar

Sigge Thernwalls stora byggpris delas årligen ut till "eldsjälar som med nytänkande lösningar lyckats ta sin och andras forskning från teori till praktik och därmed bidrar till samhällsnytta". 2018 års pris delades nyligen ut, och en av tre pristagare är teknologie doktor Tara Wood, NCC, disputerad vid Bygg- och miljöteknik 2016. Grattis Tara!

## Internationellt

### IAEG konferens i San Fransisco, 2018

Vill du redan i år delta i en intressant konferens så kan [IAEG konferensen](#) i San Fransisco den 17 till 21 september vara ett alternativ. Temat är Sustainable World och förutom klassiska föredrag så omfattar konferensen exkursioner till närliggande mycket intressanta geologiska området.

### EYGEC konferens i Graz, 2018

26<sup>th</sup> European Young Geotechnical Engineers Conference äger rum i Graz Österrike 11-14 september. Sverige representeras av Jonas Majala från Luleå tekniska universitet. Jonas ska presentera sin artikel "*Frequency analysis of accelerometer measurements on trains*". Lycka till Jonas, det ska bli roligt att få höra hur du haft det när du kommer tillbaka.

## Kommande kurser, seminarier, workshops – läs mer på [www.sgf.net](http://www.sgf.net)

### SGF kurser 2018 – mindre justeringar kan förekomma

- 4 sept. Grunder geoteknik i tidiga skeden (PBL)
- 10-11 sept. Kolvprovtagning
- 18-21 sept. Miljötekniska markundersökningar
  - 2-3 okt. Miljöprovtagare - Allmän kurs provtagning certifiering
  - 2-3 okt. Kartläggning av markradon – NYISATT KURS
- 15-17 okt. Huvudkurs fältgeoteknik del 1 – NYISATT KURS
- 15-18 okt. Miljöprovtagare - Certifiering jord/grundvatten
  - 16 okt. Geokonstruktion - principerna för dimensionering/verifiering
  - 17 okt. Geologisk historia och jordartskänedom
- 17-18 okt. Projektering och planering av efterbehandling förorenad mark
  - 18 okt. Grundläggande bergteknik
  - 18 okt. Släntstabilitet med fokus på indata från laborieförsök
- 20-21 nov. Riskbedömning av förorenade område
- 27-28 nov. Miljöprovtagare – Allmän kurs provtagning certifiering

### Seminarier, Workshops och Studiebesök

Information kommer löpande på hemsidan

### Konferens

2018-09-17/21	IAEG, San Fransisco	2018-11-29	YPK symposium, Österrike
2018-10-18	NGV, Trondheim	2019-09-1/6	ECSMGE, Reykjavik

### Om Nyhetsbrevet

SGF:s nyhetsbrev ger dig som geotekniker, ingenjörsgéolog, hydrogéolog och miljögeotekniker ett axplock av nyheter som på ett eller annat sätt berör ditt arbete. I varje nyhetsbrev informerar vi om SGF:s kommande kurser/seminarier, nya SGF publikationer, och aktuellt inom föreningen. Detta kompletteras med nyheter från branschen (nationellt och internationellt), högskolor/universitet samt dags aktuella frågor. Understruken text är länkad till hemsidor där du kan läsa mer. Frågor och bidrag till kommande Nyhetsbrev mailas till [info@sgf.net](mailto:info@sgf.net). Inskickade bidrag kommer att beaktas, men SGF förbehåller sig rätten att gallra bland materialet samt formulera om text. Märk e-posten Nyhetsbrev